

Otwarto obwodnicę Chełmca

18 września 2023 r. odbyło się oficjalne otwarcie odcinka łącznikowego sądeckiej obwodnicy zachodniej i północnej w miejscowości Chełmiec. Zakończenie tak ważnej inwestycji zgromadziło parlamentarzystów, samorządowców oraz przedstawicieli Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Powiat Limanowski reprezentowali starosta Mieczysław Uryga oraz wicestarosta Agata Zięba.

Inwestycja warta niemal 50 mln złotych rozpoczęta została w styczniu 2022 r. Czas realizacji tego przedsięwzięcia i poniesione koszty wynikały z konieczności wybudowania aż 4 obiektów drogowych. Są to dwa mosty nad rzeką Biczyczanką oraz dwa wiadukty nad ulicami Leśną i Węgrzynek. Przy budowie trasy zastosowano nietypowe rozwiązanie umieszczając ją niemal w całości na nasypach. W ten sposób większość lokalnych dróg znalazła się pod obwodnicą i nie było konieczności tworzenia skrzyżowań. Dzięki temu podniesiony został poziom bezpieczeństwa drogowego, a wartością dodaną są piękne widoki na pasma beskidzkie.

Mimo, że odcinek łącznikowy ma 1406 m długości, to ma ogromne znaczenie dla usprawnienia komunikacji. Zaoszczędzi kierującym mnóstwo czasu. Skierowanie ruchu tranzytowego całkowicie poza Chełmiec dodatkowo przyczyni się do zmniejszenia korków w centrum miejscowości. Skorzystają na tym również mieszkańcy Powiatu Limanowskiego, gdyż większa płynność ruchu pojazdów w godzinach szczytu umożliwi szybszy dojazd do pracy w Nowym Sączu i z powrotem.

I Okrągły Stół Samorządowy w Gminie Dobra

18 września 2023 r. w Urzędzie Gminy Dobra odbył się „I Okrągły Stół Samorządowy”, konferencja zorganizowana przez Gminę Dobra, Fundację Gospodarki i Administracji Publicznej i Open Eyes Economy Summit. Było to spotkanie ludzi, dla których samorząd nie jest obojętny, którzy żyją samorządem i chcieliby coś nowego wnieść do jego funkcjonowania. W wydarzeniu udział wzięli Starosta Limanowski Mieczysław Uryga.

Konferencję otworzył Wójt Gminy Dobra Benedykt Węgrzyn, podkreślając szczególną rangę wydarzenia i podejmowanych podczas spotkania zagadnień. Na spotkanie do Dobrej przybyło ponad dwudziestu prelegentów, osobistości świata nauki, środowiska akademickiego, przedstawiciele jednostek samorządów terytorialnych, jak również organizacji pozarządowych.

Słowo wprowadzające należało do prof. dr hab. Rafała Matyji z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, który w swojej wypowiedzi przedstawił funkcjonowanie i rozwój samorządu terytorialnego w Polsce na przestrzeni 33 lat.

W pierwszym panelu pod nazwą „Samorzady terytorialne w świetle współczesnych wyzwań”, którego moderatorem był Maciej

Kwaśniewski Redaktor Naczelny Dziennika Polskiego i Gazety Krakowskiej, dyskutowano na temat zagrożeń dla funkcjonowania jednostek samorządowych w najbliższej przyszłości, gdzie dynamika rozwoju i nieodpowiedni nakład środków finansowych sprawiają, że samorząd traci swój dynamizm rozwojowy i nie może nadążyć za obowiązującymi trendami.

Podkreślono szczególnie, iż szansą przetrwania samorządu i jego dobrej kondycji jest komunikacja i edukacja obywatelska, będąca fundamentem budowania poprawnego obrazu tego świata oraz tworzenia i utrzymania zdrowych relacji międzyludzkich. Debatowano, jak chronić samorządy i zapewnić ich poprawną działalność. Podkreślono również ogromną rolę cyfryzacji samorządów i ich otwarcie na nowe rozwiązania technologiczne.

Uczestnikami dyskusji byli:

Jarosław Bułka – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Transformacji Cyfrowej,

Rafał Dutkiewicz – Prezes Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, były Prezydent Wrocławia

prof. dr hab. Jerzy Hausner – Przewodniczący Rady Programowej Open Eyes Economy Summit, Fundacja GAP,

prof. dr hab. Anna Karwińska – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie,

prof. dr hab. Tadeusz Kudłacz – Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu,

Jacek Lelek – Burmistrz Starego Sącza,

dr hab. Rafał Matyja prof. UEK – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Krótki wykład wprowadzający do drugiego panelu wygłosił prof. dr hab. Hubert Izdebski z Uniwersytetu Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej, który poruszył temat konieczności wprowadzenia zmian w ustawie o samorządzie gminnym.

W drugim panelu poświęconym tematowi: „Dlaczego samorządy terytorialne przestają działać i jak można je uzdrowić?”, którego moderatorem był Jacek Bańka z Radia Kraków, dyskutowano nad problemami, z jakimi borykają się obecnie

samorządy. Podczas dyskusji zwrócono uwagę szczególnie na konieczność wprowadzenia zmian w systemie finansowania samorządów i przejrzystości w tworzeniu prawa. Realia współczesnego świata pokazują, że jednostki samorządu terytorialnego zmuszone są do ciągłej walki o utrzymanie swojej pozycji. W sferze oświaty ich funkcjonowanie ograniczane jest zbyt dużym wpływem kuratorów oświaty, jak również faktem niewystarczającej wysokości subwencji lokalnej. Obserwuje się często próby upolityczniania działalności poszczególnych jednostek samorządowych, prowadzących do niezdrowego podziału władzy w samorządach, gdzie na pierwsze miejsce wysuwają się potyczki polityczne, a nie dobro mieszkańców. Inne problemy, jak brak udziału JST w VAT, brak funkcjonowania ustawy metropolitarnej, brak ożywienia korpusu samorządowej służby cywilnej czy dualizm prawniczy, to tylko niektóre tematy, z jakimi spotyka się dzisiejszy samorząd. Podczas panelu podkreślono również, że warto rozszerzać współpracę samorządu z przedstawicielami biznesu, dającą wymierne korzyści dla obu stron.

Uczestnikami dyskusji byli:

Dagmara Bednarczyk – Ekspert ds. relacji partnerskich i Programu InPost Green City

Rafał Dutkiewicz – Prezes Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej
prof. dr hab. Hubert Izdebski – Uniwersytet SWPS

Mieczysław Uryga – Starosta Limanowski

Adam Korta – Starosta Powiatu Bocheńskiego

Małgorzata Małuch – Wójt Gminy Sękowa

Wojciech Odzimek – dyrektor FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji

Jan Palki – Przewodniczący Rady Gminy Dobra

Adam Sołtys – Wójt Gminy Słopnice

Słowo wprowadzające do ostatniego panelu dyskusyjnego należało do prof. dr hab. Anny Karwińskiej z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, która wygłosiła krótki wykład pt. „Samorząd terytorialny w procesie tworzenia podmiotowości mieszkańców i

budowania więzi o charakterze wspólnotowym”.

Trzeci panel „Podmiotowość samorządów terytorialnych. Czy zasada pomocniczości jeszcze działa?” moderowany przez dr hab. Rafała Matyję, prof. UEK w Krakowie, stał się podsumowaniem najważniejszych czynników wpływających na poprawne funkcjonowanie samorządów terytorialnych. Kilukrotnie podkreślono, iż podstawą samorządu jest dobra współpraca z mieszkańcami, budowanie wspólnoty i uczenie społeczności brania odpowiedzialności za swoje działania. Obecnie na wielu obszarach obowiązujące aspekty prawne utrudniają funkcjonowanie samorządów, zabijając kreatywność i chęć zrobienia czegoś więcej dla dobra wspólnego. Coraz częściej obserwuje się obojętność i bylejakość w wydatkowaniu środków publicznych, szczególnie w samorządach, gdzie wspieranie aktywności społecznej jest odbierane opacznie, wyłącznie jako wyręczanie mieszkańców z aktywnego działania. Czynnikiem destabilizującym sprawne działanie jest również brak wsparcia od jednostek administracji rządowej, które zamiast wspierać i pomagać samorządom w rozwiązywaniu zadań, często wręcz utrudniają ich sprawną realizację.

Uczestnikami dyskusji byli:

prof. dr hab. Jerzy Hausner – Przewodniczący Rady Programowej Open Eyes Economy Summit, Fundacja GAP

prof. dr hab. Anna Karwińska – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Adam Korta – Starosta Powiatu Bocheńskiego

dr Michał Kudłacz – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Jacek Lelek – Burmistrz Starego Sącza

Małgorzata Małuch – Wójt Gminy Sękowa

Adam Sołtys – Wójt Gminy Słopnice

Benedykt Węgrzyn – Wójt Gminy Dobra

Ariel Wojciechowski – Ekspert ds. relacji partnerskich i Programu InPost Green City

Prof. dr hab. Jerzy Hausner – Przewodniczący Rady Programowej Open Eyes Economy Summit, Fundacja GAP, podsumował wypracowane

podczas spotkania refleksje i stwierdzenia. Samorząd jest gospodarzem środków finansowych na swoim terenie, a nie tylko jednostką administracji wykonującą zadania własne czy zlecone. Kwintesencją spotkania stało się stwierdzenie, by samorząd mógł istnieć, nie można go osłabiać od góry, a umacniać od dołu.

Źródło, fot. UG Gmina Dobra

Informacja uzupełniająca dot. utrudnień w ruchu w Jadamwołi

W uzupełnieniu do artykułu z dnia 18 września 2023r., Powiatowy Zarząd Dróg w Limanowej informuje, iż w związku z

pojawieniem się niekorzystnych warunków atmosferycznych tj. intensywnych opadów deszczu, przesuwają się w czasie planowane pierwotnie na dni 19-20 września br. (wtorek, środa) utrudnienia w ruchu związane z przebudową drogi powiatowej nr 1580K w m. Jadamwoła.

Nowy termin zamknięcia drogi przewidywany jest na dni 20-21 września br. (środa, czwartek). Za utrudnienia przepraszamy i prosimy o wyrozumiałość.

Zawody nartorołkowe Aktywna Mogielica Uphill IV na Nartorołkach” 2023

16 września 2023 r. na trasach wokół góry Mogielica „Aktywna Mogielica” Zalesie odbyły się po raz czwarty biegi nartorołkowe „Aktywna Mogielica Uphill IV”, Fischer Rollerski Cup 2023 organizowany pod patronatem honorowym Starosty Limanowskiego Mieczysława Urygi.

Na trasach Słopnice – Zalesie, przy sprzyjających warunkach pogodowych zawodnicy z różnych regionów kraju rywalizowali w biegach stylem klasycznym – na dystansie 8,5 km oraz stylem dowolnym dla dzieci i młodzieży do 17 lat (amatorzy i zawodnicy).

Trasa dostarczyła wielu wyzwań, ale też wspaniałych emocji i wrażeń zawodnikom i dopingującym ich licznie kibicom.

W wydarzeniu uczestniczyli również Wicestarosta Agata Zięba oraz Józef Jaworski – Członek Zarządu Powiatu Limanowskiego, którzy wzięli udział w ceremonii wręczenia medali oraz nagród dla zawodników.

Pełna klasyfikacja wyników w poszczególnych kategoriach dostępna jest [TUTAJ](#) oraz na pifsport.com.pl.

Gratulujemy zwycięzcom i wszystkim uczestnikom nartorolkowych zawodów na trasach „Aktywna Mogielica” w Beskidzie Wyspowym!

Przez cały czas nad przebiegiem wydarzenia oraz bezpieczeństwem uczestników czuwały jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP Zalesie, OSP Zbudza oraz OSP Słopnice.

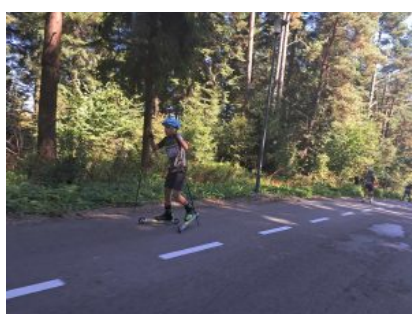
O podniebienia uczestników i pyszny poczęstunek zadbały natomiast Panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Zalesia.

Dziękujemy uczestnikom, kibicom i organizatorom sobotniego biegu, a także wszystkim partnerom, instytucjom, osobom i

organizacjom za wsparcie i wkład w organizację zawodów.

Zapraszamy za rok na kolejną edycję!

źr./fot.: UKS Wierchy Zalesie, PIF Sport

Utrudnienia w ruchu

Powiatowy Zarząd Dróg w Limanowej uprzejmie informuje, że w związku z realizowaną odcinkową przebudową drogi powiatowej nr 1580K Zalesie – Jadamwola – Olszana w miejscowości JADAMWOLA (odcinek 1,2 km od pogranicza z m. Jastrzębie w kierunku m. Olszana) w dniach 19-20 września 2023r. wtorek, środa) nastąpią znaczne utrudnienia w ruchu w związku z prowadzonymi nawierzchniowymi robotami bitumicznymi (wykonaniem warstwy wyrównawczej wraz z wzmocnieniem geosiatka oraz warstwy ścieralnej).

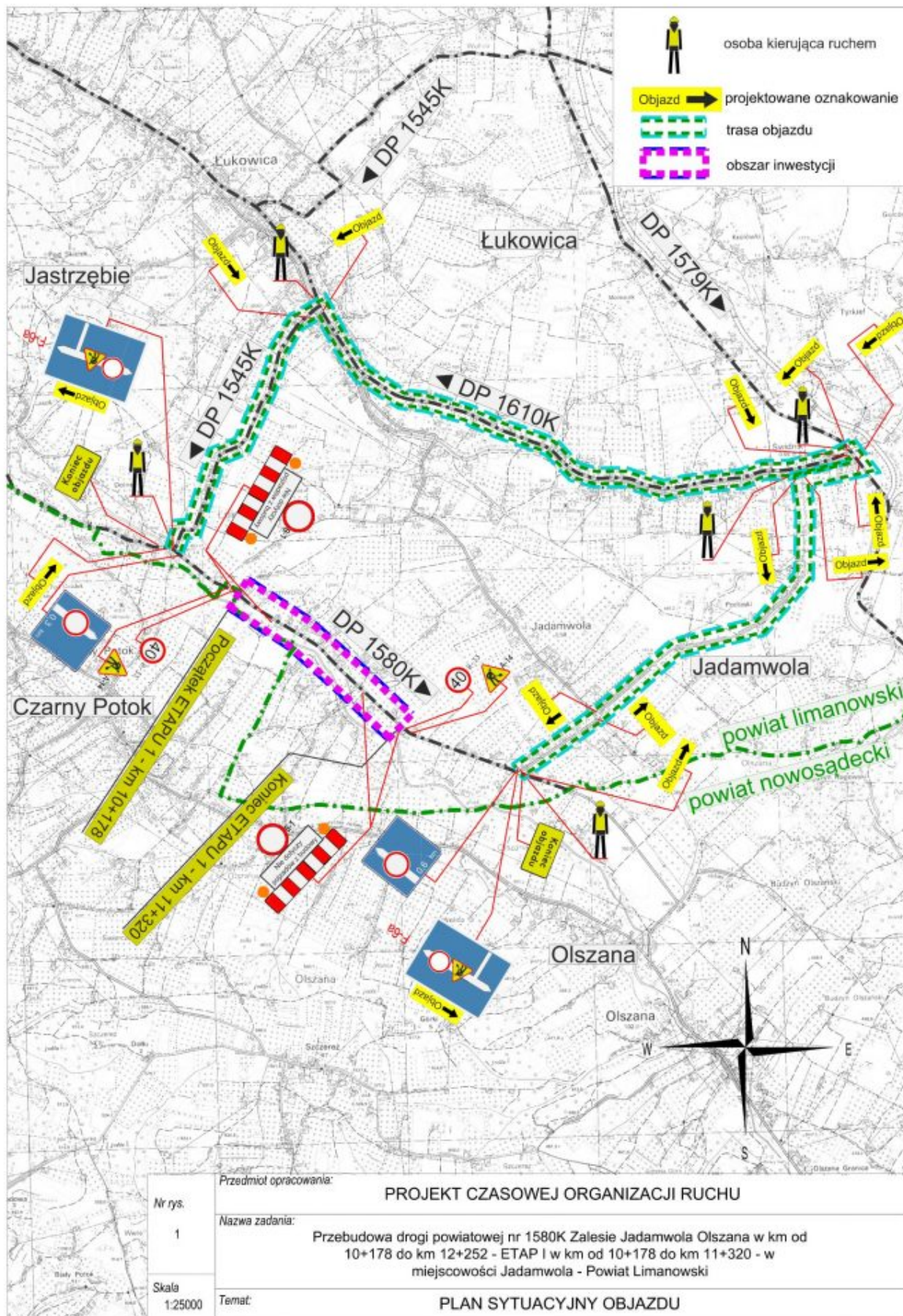
W dniu 19.09.2023r. (wtorek) roboty drogowe będą prowadzone

z uwzględnieniem ruchu wahadłowego , natomiast w dniu 20.09.2023r. (środa) w związku z planowanym położeniem warstwy ścieralnej nawierzchni całą szerokością jezdni nastąpi całościowe odcinkowe wyłączenie ruchu na drodze – droga będzie zamknięta. Wyznaczony będzie objazd dla jadących od strony Olszanej : m. Jadamwola drogą gminną „Budzyń” – k/ Szkoły Podstawowej do miejscowości Świdnik (k/dworu) , następnie drogą powiatową nr 1610K ze Świdnika do Łukowicy i dalej drogą powiatową nr 1545K z Łukowicy do Jastrzębia (tzw. Czartowska) i odwrotnie dla jadących od strony Młyńczysk -Jastrzębia.

Celem zachowania ciągu komunikacyjnego i informowania kierowców o utrudnieniach na drodze – ruchem będą kierowali pracownicy wykonawcy.

W związku z powyższym zwracamy się z prośbą o cierpliwość i zrozumienie dla niedogodności komunikacyjnej, a także o dostosowanie się do wprowadzonej czasowej zmiany organizacji ruchu.

Ze swej strony dołożymy wszelkich starań, aby realizacja robót przebiegła sprawnie, zaś uciążliwości z nim związane trwały możliwie jak najkrócej i miały jak najmniej uciążliwy charakter.

Powiatowe Obchody Dnia Sybiraka odbyły się w Starej Wsi

17 września obchodziliśmy Światowy Dzień Sybiraka. Tego dnia w tym roku przypadała również 84 rocznica agresji sowieckiej na Polskę.

17 września 1939 roku Armia Czerwona łamiąc polsko-sowiecki pakt o nieagresji zaatakowała naszą ojczyznę walczącą z hitlerowskimi Niemcami. Napaść była realizacją ustaleń tajnego protokołu paktu Ribbentrop-Mołotow. Konsekwencją sojuszu dwóch totalitaryzmów ,był to IV rozbiór Polski. Agresja radziecka na Polskę nastąpiła w chwili, gdy toczyła się bitwa nad Bzurą. Broniły się: Warszawa, Lwów, Modlin oraz Hel, a dowództwo wojsk polskich podejmowało próby organizacji obrony. Już po raz trzeci w kościele parafialnym w Starej Wsi obchodzono powiatowe uroczystości Dnia Sybiraka. Mszę św. odprawiał ks. Prałat Marian Tyrka. Po mszy św. Członek Zarządu Powiatu Limanowskiego Czesław Kawalec odczytał okolicznościowy list skierowany do wszystkich zgromadzonych w Starej Wsi od Prezesa Związku Sybiraków Odział Kraków Pana Józefa Kołodzieja. Asystę wojskową wraz z prowadzonym Apelem pomordowanych prowadziła jednostka Strzelec 2402. Delegacje ze zniczami i wiązkami złożonymi pod symbolicznym krzyżem wystawiły Powiat Limanowski: reprezentowany przez Członka Zarządu Powiatu Czesława Kawalca oraz radnych Ewę Filipiak i Stefana Hutka, Gmina Limanowa a także miasto Limanowa.

Źródło/fot. Ziemia Limanowska

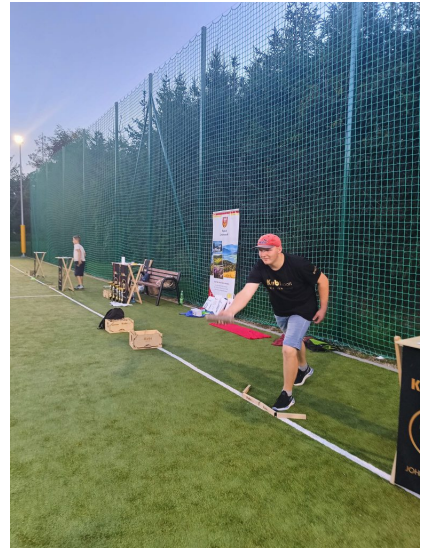

Za nami finałowe rozgrywki Limanowskiej Ligi Kręgli Fińskich

W niedzielę 17 września 2023 r. na obiekcie sportowym Zespołu Szkół Techniczno – Informatycznych w Mszanie Dolnej odbyła się ostatnia kolejka tegorocznej edycji Limanowskiej Ligi Kręgli Fińskich. Zawody objął patronatem honorowym Starosta Limanowski Mieczysław Uryga.

Cały cykl tegorocznej Limanowskiej Ligi Kręgli obejmował 6 etapów. Zawodnicy rywalizowali o punkty do klasyfikacji generalnej, a w każdym turnieju punktowała najlepsza ósemka. Łącznie w lidze wzięło udział około 200 zawodników w różnym wieku, wśród nich dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy oraz osoby niepełnosprawne.

Do końcowych zawodów zgłosiło się 10 zawodników, którzy w wyniku losowania zostali podzieleni na dwie pięcioosobowe grupy. Rywalizacja odbywała się w systemie każdy z każdym. Awans do fazy j pucharowej uzyskała najlepsza czwórka z grupy A i B.

Po zaciętej walce oraz niezwykle emocjonujących, zarówno dla zawodników jak i kibiców meczach, zwycięzcą turnieju został Henryk Stokłosa w finale pokonując 3:1 Artura Żabę. W meczu o trzecie miejsce zwyciężył triumfator całego cyklu Michał Nowak.

Nagrody oraz puchary wręczył Wójt Gminy Mszana Dolna Bolesław Żaba.

Wyniki klasyfikacji generalnej (Top 5) zawodów przedstawiają się następująco :

1. Michał Nowak
2. Henryk Stokłosa
3. Marcin Smoleń
4. Artur Żaba
5. Wiesław Majda

Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom i laureatom, dziękujemy za piękną sportową rywalizację oraz emocje jakich dostarczył każdy mecz.

Zawody pokazały prawdziwie jednoczący wymiar sportu. Wydarzenie jest też wspaniałą formą promocji aktywności ruchowej, integrującą całe rodziny i pokolenia. Kręgle fińskie to sport przyjazny dla każdego niewymagający szczególnych predyspozycji, co czyni go niezwykle ciekawą i godną polecenia formą spędzenia czasu.

Organizatorzy Limanowskiej Ligi Kręgli Fińskich składają podziękowania dla uczestników poszczególnych etapów całej rywalizacji oraz wszystkim zaangażowanym osobom, instytucjom i

lokalnym samorządom za okazane wsparcie i promocję kręgli fińskich na terenie Powiatu Limanowskiego.

Partnerami Limanowskiej Ligi kręgli Fińskich byli: Powiat Limanowski, Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Limanowskiego, Kubi Sport, Kręgle fińskie oraz Telewizja Limanowska

Fundatorem pucharów i nagród dla najlepszych zawodników był Starosta Limanowski Mieczysław Uryga.

Na kolejne rozgrywki zapraszamy już za rok w kolejnym sezonie!

źr./fot.: Limanowska Liga Kręgli Fińskich, profil fb. Artur Żaba

---

Ćwiczenia powiatowe sił i środków KSRG

16 września 2023r. o godz. 9.00 w Mszanie Dolnej miały miejsce ćwiczenia powiatowe sił i środków krajowego systemu ratowniczo gaśniczego. W ćwiczeniach brały udział zastępy z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Limanowej oraz Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemiczno –Ekologiczne z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu, a także wydzielone jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu limanowskiego oraz Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Limanowej wraz z Policją która zapewniała bezpieczeństwo podczas przejazdu kolumny pojazdów pożarniczych drogą wojewódzką do zdarzenia. Powiat Limanowski reprezentowała Wicestarosta Limanowski Agata Zięba.

Scenariusz ćwiczeń zakładał pożar przyzmy drewna na terenie tartaku oraz poszkodowaną osobę znajdującą się w obiekcie. Zadaniem dla jednostek było zbudowanie linii wężowej z pobliskiej rzeki, ugaszenie pożaru oraz odnalezienie a następnie ewakuację i udzielenie pomocy medycznej pracownikowi tartaku, który wskutek silnego zadymienia utracił przytomność i znajdował się w obiekcie objętym pożarem. W ćwiczeniu tym udział brały zastępy z KP PSP Limanowa, OSP Mszana Dolna OSP Mszana Górna, OSP Olszówka, OSP Raba Niżna, OSP Olszówka, OSP Kasina Wielka, OSP Szyk, OSP Ujanowice.

Wodę do pożaru dostarczano też z innego miejsca w odległości ok. 300 od tartaku za pomocą dwóch magistrali węzowych które sprawiał Powiatowy Pluton Zaopatrzenia Wodnego „Akwen Limanowa” (OSP Szczawa, OSP Łososina Górna, OSP Podłopień) oraz OSP Kasinka Mała, OSP Tymbark, OSP Laskowa.

Kolejne założenia ćwiczeń realizowano na terenie zakładu oczyszczalni ścieków „Górna Raba” zlokalizowanego nieopodal tartaku. Tam właśnie doszło do wycieku substancji chemicznej z uszkodzonej cysterny. Działania w tym przypadku prowadziła specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemiczno –Ekologiczne z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu oraz KP PSP Limanowa, OSP Limanowa, OSP Łukowica.

Ostatni Epizod ćwiczeń przebiegał również na terenie oczyszczalni ścieków. W tym przypadku realizowano działania z zakresu ratownictwa wysokościowego w zakresie specjalistycznym które polegały na ewakuacja poszkodowanego ze szczytu silosu z zastosowaniem technik linowych (poszkodowany mężczyzna nieprzytomny). Swoje umiejętności w tym zakresie doskonaliła Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wysokościowego z KP PSP Limanowa oraz OSP Męcina.

Złożoność ćwiczeń wymagał również stworzenie sztabu a także reorganizację łączności w oparciu o samochód dowodzenia i łączności z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w

Krakowie, a także namiot wchodzący w skład Kompanii Logistycznej WATRA z OSP Kamienica.

Ćwiczenia zakończyły się krótką odprawą podsumowującą przebieg ćwiczeń.

Źródło, fot.: KP PSP Limanowa

Zaproszenie na koncert zespołu Zośka C-dur w ramach XXVI Gwiazdzistego Złotu Turystycznego Szlakami św.

Jana Pawła II

15 września 2023 r. o godzinie 19:00 na boisku rezerwowym KS Harnaś w Tymbarku rozpocznie się koncert zespołu Zośka C-dur.

Występ odbędzie się w ramach [XXVI Gwiazdzistego Złotu Turystycznego Szlakami św. Jana Pawła II](#), trwającego w dniach 14 -16 września br.

Zespół Zośka C – dur to znany na lokalnej oraz krajowej scenie zespół o szerokim repertuarze, wykonujący pieśni żeglarskie (shanty), pieśni a cappella, ballady, a także czerpiący inspirację ze światowej muzyki folkowej. Grupa obchodzi w tym roku jubileusz 30- lecia swojej scenicznej działalności.

Zapraszamy!

„Rafineria ropy naftowej w Sowlinach – gorączka czarnego złota” muzealny projekt dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Projekt „Rafineria ropy naftowej w Sowlinach – gorączka czarnego złota” otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu: Wspieranie działań muzealnych 2023.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wspiera muzealny projekt kwotą 50 000 zł.

Realizacja tej wystawy nie byłaby też możliwa bez wsparcia finansowego Orlen Budonaft obchodzącego w tym roku Jubileusz 50-lecia, który dofinansował organizowaną ekspozycję także w kwocie 50 000 zł.

Przygotowania do realizacji wystawy trwają w Muzeum Regionalnym Ziemi Limanowskiej od początku kwietnia 2023 r. Celem projektu jest stworzenie stałej ekspozycji poświęconej Rafinerii ropy naftowej w Sowlinach, której budowę rozpoczęto w 1907 r. w Sowlinach. Przedsięwzięcie realizowała spółka francuska „Światło i Siła”.

Wystawa jest opracowywana przez muzealny zespół w osobach: Magdaleny Urbaniec, Lidii Marek-Jurkowskiej, Doroty Gawlik, Bartłomieja Studniarka, a ponadto Zbigniewa Sułkowskiego. Jej narracja powstaje w oparciu o zgromadzone i udostępnione materiały historyczne oraz o szeroką współpracę społeczną z

mieszkańcami naszego miasta, krewnymi byłych pracowników limanowskiej rafinerii. Muzeum korzysta ze zbiorów brytyjskiego The National Archives w Londynie, Archiwum Narodowego w Krakowie, Archiwum Państwowego w Katowicach, Archiwum Państwowego w Rzeszowie Oddział w Sanoku, Archiwum Akt Nowych oraz Narodowego Archiwum Cyfrowego. Patronat honorowy i współpracę merytoryczną zapewnia tej wystawie Muzeum Przemysłu Naftowego w Bóbrce. Wśród licznych osób współpracujących przy tworzeniu wystawy oraz udostępniających swoje opracowania należy wymienić m.in. Stanisława Ociepkę – redaktora „Echa Limanowskiego”, Zbigniewa Sułkowskiego, Leszka Mordarskiego, Marka Pankiewicza, Annę Stożek, Stanisława Króla, dr Tomasza Jacka Lisa, Karola Wojtasa. Współorganizatorem jest także Miasto Limanowa, które przekazało skrzydło z bramy wjazdowej do willi nr 4 przy ul. Willowej, a pracownicy CUMO będą wykonywać prace związane z przygotowaniem technicznym

i aranżacyjnym pomieszczeń do planowanej ekspozycji. Współpracę swoją zaoferowało Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział Limanowa, którego członkowie angażują się w konsultacje merytoryczne. Treści zamieszczone na wystawie zostaną poddane profesjonalnej korekcie językowej oraz opracowaniu graficznemu.

LIMANOWA. Rafinerja nafty.

Realizacja wystawy ma za zadanie przywrócić pamięć społeczną istnienia tego wyjątkowego dla Galicji, a później Małopolski, zakładu przetwórstwa ropy naftowej. Ekspozycja będzie przybliżać historię rafinerii począwszy od przyczyn jej powstania, związków Marsów z Ignacym Łukasiewiczem, z Borysławiem, samego jej założenia, budowy i funkcjonowania w czasach galicyjskich, I Wojny Światowej, dwudziestolecia międzywojennego do jej zamknięcia w 1934 r., jak również poznamy dzieje późniejszych: bednarni Juliusza Fischera, niemieckich zakładów paliwowych, powojennej rafinerii aż do czasów CPN i Orlen Budonaft. Poruszona zostanie zarówno historia przemysłu, ale także sprawy socjalno-bytowe jej mieszkańców: dyrektorów, inżynierów, pracowników mieszkających w specjalnie zaprojektowanych i nowoczesnych jak na owe czasy willach i kamienicach pracowniczych. Nie zabraknie miejsca poświęconego rozwojowi kulturalnemu, tj. pierwsze kino nieme „Marzenie”, kasyno, Orkiestra „Echo Podhała”; oraz życiu duchowemu: relacjami z parafiami limanowską i Łososińską, funkcjonowaniu wybudowanej kaplicy przyrafineryjnej w

Sowlinach.

Aranżacja wystawy będzie odsyłać odbiorców do świata wnętrza fabryki i sali z kina niemego. Opracowanie tekstowo-graficzne zostanie przedstawione na planszach wystawienniczych PCV i 5-elementowej ścianie wystawienniczej bogato ilustrowanej udostępnionymi i zreprodukowanymi fotografiami. Ponadto będą na niej eksponowane książki, dokumenty i inne zabytki historyczne pozostałe po rafinerii i związanej z nią działalnością przekazane przez darczyńców do muzeum lub zdeponowane od Stowarzyszenia Kulturalno Historycznego im. Klementyny Zubrzyckiej – Bączkowskiej. Muzeum zakupi zabytkową kamerę Pathe Baby z lat 20-tych XX w., taką samą jak była w rafineryjnym kinie „Marzenie”. Niektóre zbiory muzealne – przedwojenny patefon, koła z wozu inż. Józefa Floriana, skrzydło z bramy wjazdowej do jednej z willi – przeznaczone do ekspozycji zostaną poddane zabiegom konserwatorskim. Dostępne wydruki wielkoformatowe ukażą rafinerię z lotu ptaka, jej plany sytuacyjne, widok na wille na bazie czego powstanie instalacja 3D. Ekspozycja będzie wykorzystywać nowoczesne rozwiązania interaktywne w postaci infokiosku połączonymi z ekranem zawierającym przygotowany do wystawy animowany film dokumentalny o rafinerii oraz zgromadzone fotografie. Będzie także można obejrzeć rodzinne filmy nieme kręcone przez inż. Józefa Chrapkiewicza w warunkach odtwarzających kino nieme ze specjalnego projektora. Naukowe opisanie wystawy zostanie opublikowane w postaci katalogu.

Projektowi towarzyszą także działania edukacyjne ukierunkowane na młodzież szkolną. W ramach tych działań został już przeprowadzony spacer historyczny dla uczniów Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, przygotowujących również fotografie 3D, które będą zamieszone w infokiosku. Młodzież stworzy również film promujący wystawę do wyświetlenia na Youtube. We współpracy z Wojewódzką Biblioteką Pedagogiczną w Nowym Sączu Filia w Limanowej zostaną przeprowadzone warsztaty dla nauczycieli z grą „Oil City” wydaną przez Małopolski

Instytut Kultury, a następnie odbędą się w szkołach warsztaty gry w tę grę przeznaczone dla młodzieży.

Otwarcie nowej ekspozycji będzie miało miejsce 30 listopada. Uroczyste otwarcie uświetnią wykłady pracowników akademickich Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr hab. Tomasza Kargola oraz dr Tomasz Jacka Lisa.

Projekt dofinansowany Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących ze środków pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w ramach programu: WSPIERANIE DZIAŁAŃ MUZEALNYCH 2023

Całkowity przewidywany koszt realizacji 101 109,76 PLN

Suma środków pozostających w dyspozycji Ministra: 50 083,00 PLN

Suma środków z sektora finansów publicznych: 51 109,76 PLN

info/foto: Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej